

Qaydalar Azərbaycan Dövlət Pedaqoji

Universitetinin Elmi Şurasının

29 dekabr 2022-ci il tarixli iclasının

(protokol № 3) qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Rektor:

C.M.Cəfərov

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində

tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair

QAYDALAR

1. Ümumi müddəalar.

1.1. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair Qaydalar (bundan sonra "Qaydalar" Təhsil haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq edilmiş "Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı"na, Bakalavriat təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"na, "Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və "magistr" dərəcələrinin verilməsi Qaydaları"na, "Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsi"nə, "Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində, əsas (baza ali) tibb təhsilində və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları"na, Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin müvafiq normativ sənədlərinə, "Avropa ali təhsil məkanında keyfiyyət təminatı üzrə standartlar və təlimatlar (ESG)"a, "Avropa Kredit Transfer Sistemində" və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin inkişaf strategiyasına uyğun olaraq hazırlanmışdır.

1.2. Bu Qaydalara əsasən bakalavriat və magistratura təhsil səviyyələrində təlim və tədris prosesində yüksək keyfiyyətin təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində (bundan sonra ADPU) tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyası ilə bağlı prosedurların yüksək səviyyədə təmin olunması müəyyən edilir.

1.3. Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair prosedurların idarə edilməsi "Avropa Standartları və Təlimatları"nın müddəalarına müvafiq olaraq tələbələrin təhsil və elmi karyeralarında uğur əldə etmələrini və irəliləyişləri üçün münbit şəraitin formalaşdırılmasına stimül yaradır.

1.4. Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair idarəetmə sisteminin qurulması tədris prosesinin səmərəli təşkili, tələbələrin təhsildə bilik, bacarıq və vərdişlərinin formalaşdırılması, onların hərəkətinin uçotu və nəzarəti, tələbə mobilliyinin təmin edilməsi və ayrı-ayrı əsas ixtisas fənlərinin tədrisi və ali peşə təhsili proqramları başa çatarkən uyğun olaraq həmin fənlər üzrə yekun və buraxılış dövlət attestasiyasından (Dövlət attestasiyası) keçmələrini özündə təzahür edir.

2. Tədrisin təşkili.

2.1. Tədris prosesinin təşkili və həyata keçirilməsi ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin əsas sahələrindən biri olub, mütəxəssis hazırlığının həyata keçirilməsində birbaşa rol oynayır.

2.2. Kredit sistemi əsasında təşkil olunmuş tədris prosesinin xüsusiyyətləri aşağıdakılardan ibarətdir:

- Tədris planlarına uyğun olaraq, tədris fənlərinin, semestrlər üzrə kreditlərin miqdarının seçiminin sərbəstliyini təmin etmək;
- Təhsil prosesinə akademik məsləhətçiləri (tyutorları) cəlb etmək;
- Tələbəyə sərbəst iş üçün şəraitin yaradılması;
- Biliyin qiymətləndirilməsinin müasir texnologiyasını tətbiq etmək;
- Hər semestrədə tədris qruplarını fənlər üzrə formalaşdırmaq;
- Müəllim - tələbə mobilliyini təmin etmək;
- Tələbə yönümlü tədrisi formalaşdırmaq.

2.3. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində tədrisin təşkili və həyata keçirilməsi ilə əlaqədar məsələlər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Universitetdə mütəxəssis və elmi-pedaqoji kadr hazırlığının bakalavriat, magistratura və doktorantura səviyyələrində təşkili;
- Universitetdə tədrisin əyani formalarda təşkil olunması ilə təhsilə qaydalarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyənləşdirilməsi;
- Universitetdə ali təhsil pilləsinin müvafiq səviyyələri üzrə təhsilin müvafiq təhsil proqramları əsasında təşkil edilməsi;
- Universitetdə bakalavriat və magistratura səviyyələrində tədrisin təşkilinin ali təhsil pilləsinin dövlət standartının tələblərinə, dünyanın aparıcı ali məktəblərinin təcrübəsinə əsasən həyata keçirilməsi;
- Universitetdə bakalavr və magistr hazırlığının ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə təhsil proqramları, onlara müvafiq hazırlanmış tədris planları, fənlər üzrə işçi tədris proqramları (sillabuslar) və digər normativ sənədlər (qiymətləndirmə qaydaları, fərdi tədris planları, dərslər cədvəlləri, imtahan cədvəlləri, dərslərin reqlamentləri, təcrübələrin keçirilməsi qaydaları və s.) əsasında həyata keçirilməsi;
- Universitetdə bakalavriat və magistratura təhsil səviyyəsinin məzmunu tədris prosesinin planlaşdırılmasını, onun həyata keçirilməsinin forma və metodlarını, tədris yükünün həcmi, tədris mərhələlərinin (semestrlərin) müddətini, tədris növlərini (mühazirə, məşğələ, laboratoriya və s.), ayrı-ayrı fənlərin həcmi və ixtisaslar üzrə təhsil proqramlarına qoyulan tələbləri əhatə etməsi;

- Universitetdə tədris prosesinin planlaşdırılması və təşkilinin tədris planları (nümunəvi işçi və fərdi) və fənlər üzrə işçi proqramları əsasında həyata keçirilməsi;
- Tədrisin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar təkliflərin hazırlanması;
- Universitetin partnyor olduğu təşkilatlarla sıx qarşılıqlı əlaqədə olmaqla tədrisdə mövcud innovasiyaların öyrənilməsi və tətbiqinə nail olunması.

3. Kreditlərin tanınması.

3.1. Kreditlərin tanınması müvafiq ixtisaslar üzrə mütəxəssis hazırlığını həyata keçirən ali məktəbləri biri-birinə yaxınlaşdırır, onlar arasında daha sıx əlaqənin formalaşmasına imkan yaradır.

3.2. Bu sahədə tələbələrin mobilliyini təmin edən və təhsil proqramlarının dövlətlərarası müqayisəsi və tanınması prosedurlarını asanlaşdıran sistem AKTS sistemidir.

3.3. Təhsil kreditlərinin tanınması ilə əlaqədar nəzərdə tutulan məsələlər aşağıdakılardır:

- Universitetdə təhsil kreditlərinin tanınması ilə əlaqədar prosedurların formalaşdırılması;
- Tələbə mobilliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə təhsil proqramlarının digər daxili və xarici universitetlər ilə müqayisəli təhlilinin həyata keçirilməsi;
- Universitetdə tələbə mübadiləsinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi məqsədi ilə daxili və xarici dövlətlərin universitetləri ilə əlaqələrin yaradılması və müqavilələrin bağlanması;
- Universitetlərarası müqavilə standartlarının hazırlanması, daxili və xarici mübadilə qaydalarının müəyyənləşdirilməsi və müqayisəli təhlilinin aparılması vasitəsi ilə tələbə mobilliyinin təmin edilməsi;
- Təhsil proqramlarının, kreditlərin tanınması və təhsildə mobilliyin təmin edilməsinə nail olmaqla akademik mobilliyin təmin edilməsi;
- Akademik mobilliyin təmininin Avropa Kredit Transfer Sistemi və "Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində, əsas (baza ali) tibb təhsilində və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin № 348 sayılı 24 dekabr 2013-cü il tarixli Qərarı çərçivəsində reallaşdırılması.

3.4. Digər ali təhsil müəssisələrində qazanılacaq kreditlərin sayı ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə nəzərdə tutulmuş kreditlərin 30%-dən çox olmamalıdır.

3.5. Təhsil alan əvvəl aldığı ixtisasın təhsil proqramında öyrənilmiş fənlərin məzmunu yeni almaq istədiyi əlavə və ya köçürüldüyü ixtisasın təhsil proqramına daxil olan hər hansı fənnin məzmununa uyğun olduqda, həmçinin fərdi tədris planında seçmə fənn bloku üzrə nəzərdə tutulan fənlərə aid məşğələlərdən və attestasiyadan azad olunur.

3.6. Subakalavrın kreditlərinin tanınması:

- ilkin təhsil proqramı ilə yenidən əldə ediləcək ixtisas üzrə bakalavr təhsili

proqramı arasındakı fərqi 1 tədris ilinə hesablanmış saatdan az və 2 tədris ilinə hesablanmış saatdan çox olmamalıdır;

- təhsil müddəti subbakalavrın ilkin təhsil proqramı ilə onun təhsil almaq istədiyimüvafiq ixtisas üzrə bakalavr təhsili proqramı arasındakı fərqi əsasən müəyyən edilir.
- ilkin təhsil proqramı ilə yenidən əldə ediləcək ixtisas üzrə bakalavr təhsil proqramı arasındakı fərqi asılı olmayaraq, subbakalavrlar bakalavr dərəcəsi üzrə ali təhsil almaq üçün yalnız dövlət tərəfindən müəyyən olunmuş ümumi qaydada ali məktəblərin birinci kursuna qəbul olunurlar.

3.7. Kreditlərin tanınması və ekvivalentliyinin tanınması üçün zəruri olan sənədlər:

- tədris müqaviləsi (Learning agrument student mobility for studies);
- tələbənin transkripti;
- universitet rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmiş təhsil proqramının və fənlərin təlim nəticələri;
- fənlərin sillabusu.

3.8. Tələbələrin buraxılış yekun dövlət attestasiyası Azərbaycan Respublikası "Təhsil Qanunu"na uyğun olaraq ali təhsil müəssisələrində ayrı-ayrı əsas ixtisas fənlərinin (o cümlədən, xarici dil) tədrisi ali peşə təhsili proqramları başa çatarkən tələbələrin uyğun olaraq həmin fənlər üzrə yekun və buraxılış yekun dövlət attestasiyasından (Dövlət attestasiyası) keçirilməsi məcburidir.

3.5. Tələbələrin buraxılış yekun dövlət attestasiyası üzrə nəzərdə tutulan ümumi məsələləri:

- "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu uyğun olaraq Universitetdə ayrı-ayrı əsas ixtisas fənlərinin tədrisi ali peşə təhsili proqramları başa çatarkən tələbələrin uyğun olaraq həmin fənlər üzrə yekun və buraxılış dövlət attestasiyasının (Dövlət attestasiyası) keçirilməsi;
- Tələbələrin attestasiyasına dair beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, təhlili və müvafiq sahə üzrə təkliflərin hazırlanması;
- Attestasiyanın həyata keçirilməsində tələbələrin bilik, bacarıq və vərdişlərinin əsas qiymətləndirmə meyarları kimi qəbul edilməsi;
- Yekun və buraxılış dövlət attestasiyasının (Dövlət attestasiyası) keçirilməsi zamanı Dövlət attestasiya komissiyalarının fəaliyyətlərinin Təhsil haqqında Azərbaycan Respublikası Qanunu, ADPU-nun nizamnaməsi, eləcə də digər qanunvericilik aktlarına əsasən təşkilinə nəzarətin həyata keçirilməsi;
- Universiteti bitirən tələbələrə onlara verilmiş kvalifikasiyanı, o cümlədən təlim nəticələrini, elmi səviyyəni və statusu əks etdirən sənədin verilməsi.

3.7. Tələbələrin yekun dövlət attestasiyası Dövlət attestasiya komissiyası tərəfindən aparılır, komissiyanın əsas funksiyaları aşağıdakılardır:

- məzunların hazırlıq dərəcəsinin, bilik, bacarıq və vərdişlərinin təhsil proqramlarının tələblərinə uyğunluğunun kompleks şəkildə qiymətləndirilməsi;
- dövlət attestasiyası nəticələrinə görə məzuna müvafiq dərəcə və ali təhsil diplomunun verilməsi haqqında qərar çıxarılması;

- komissiyanın işinin nəticələri əsasında mütəxəssis hazırlığının təkmilləşdirilməsi üzrə tövsiyələrin işlənməsi.

3.8. Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyası prosedurunu həyata keçirmək üçün Tədris Departamenti aşağıdakı informasiyaları toplayır:

- Təhsil proqramları üzrə tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasını həyata keçirilməsi ilə bağlı informasiyalar;

- Tədris planına əsasən tədris ilinə və semestrlərə hazırlıqla əlaqədar məlumatlar (yeni dərslər üçün dərslər yükünü kafedralar üzrə hazırlamaq və kafedralara təqdim edilməsi);

- Bakalavriat, magistratura və pilot qrupları üzrə dərslər cədvəllərinin təsdiqi ilə bağlı informasiyalar;

- Auditoriya fondunun hazırlanması ilə əlaqədar informasiyalar;

- Təhsilin səviyyələri üzrə dərslər yüklərinin yerinə yetirilməsinə dair aylıq tabel uçotunun təşkili ilə əlaqədar informasiyalar;

- Fakültələr yerləşən mərtəbələrdə dərslər cədvəllərinin asılmasının təmin edilməsi ilə əlaqədar məlumatlar;

- Tədrisin səmərəli təşkili və ona nəzarətin həyata keçirilməsi haqqında informasiyalar;

- Payız, yaz və yay semestrləri dövründə tədrisin təşkilinin səmərəli aparılması və ona nəzarətin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar məlumatları (tədris prosesinin təhsil proqramlarına uyğun şəkildə təşkili və idarə olunmasına, müəllimlərin dərslər cədvəllərinə riayət etmələri vəziyyətinə, tələbələrin dərslərə davamiyyətinə, fakültələrdə tədris auditoriyalarından istifadəyə və s. dair nəzarət);

- Universitetlərarası mübadilə proqramları əsasında daxili və xarici dövlətlərin ali təhsil müəssisələrində bakalavriat, magistratura və doktorantura səviyyələri üzrə təhsil alan tələbələrin ümumi sayı haqqında informasiya;

- Akademik möhlət alan, akademik möhlətdən qayıdan, xaric olunan və bərpa olunan, digər ali təhsil müəssisələrindən köçürülmə ilə universitetə daxil olan tələbələr, həmçinin universitetdən digər universitetlərə köçürülən tələbələrin sayları haqqında informasiya;

- Yekun Attestasiyaya buraxılan (və ya buraxılmayan) tələbələrin sayı və nəticələri haqqında informasiyalar;

4. Yekun müddəalar.

4.1. Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyası üçün səmərəli idarəetmə sisteminin qurulması və operativ işləməsi üçün yuxarıda qeyd olunan kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinin əldə edilməsi və işlənməsi məqsədi ilə bütün struktur vahidləri qarşılıqlı fəaliyyət göstərməli, tələb olunan məlumatlar vaxtında və dəqiq hazırlanmalıdır.